

Viljantuotannon kannattavuus – ja mahdollisuudet kannattavaan tuotantoon

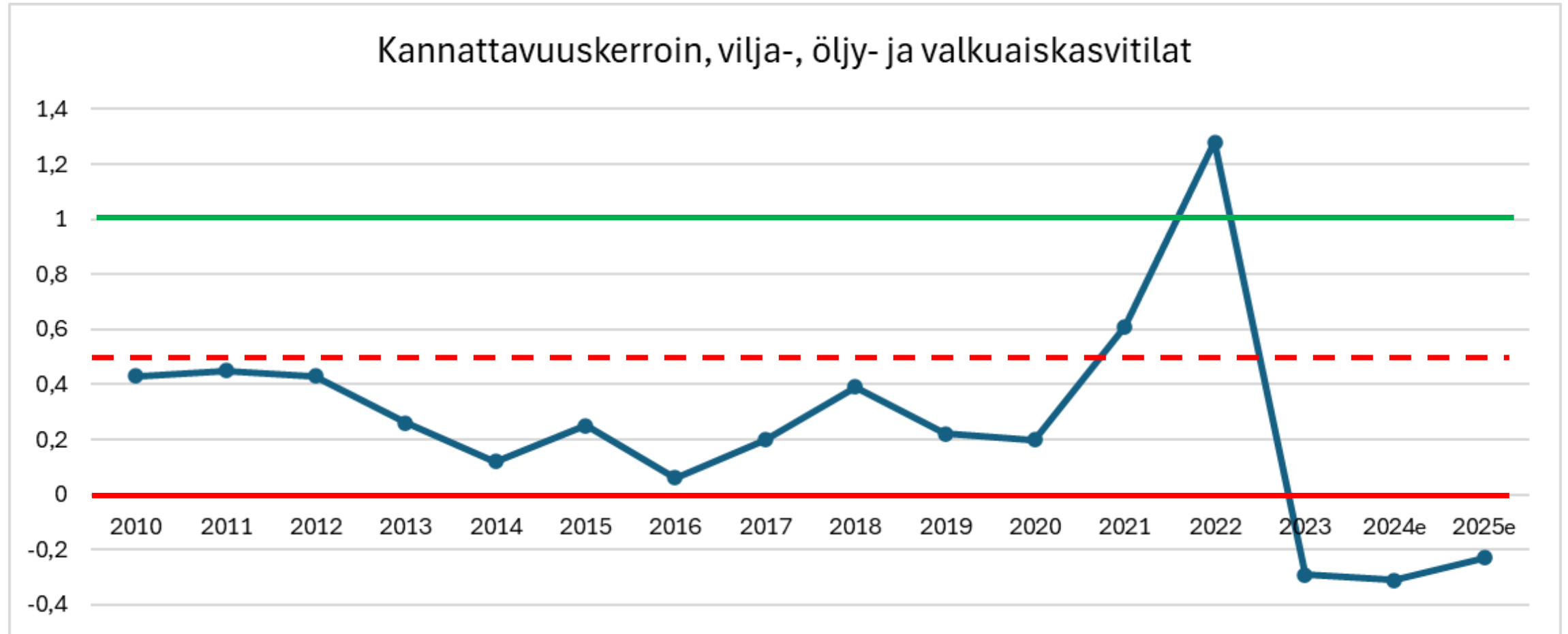
Sari Peltonen

ProAgria Keskusten Liitto

25.2.2026

Viljantuotanto on haasteissa

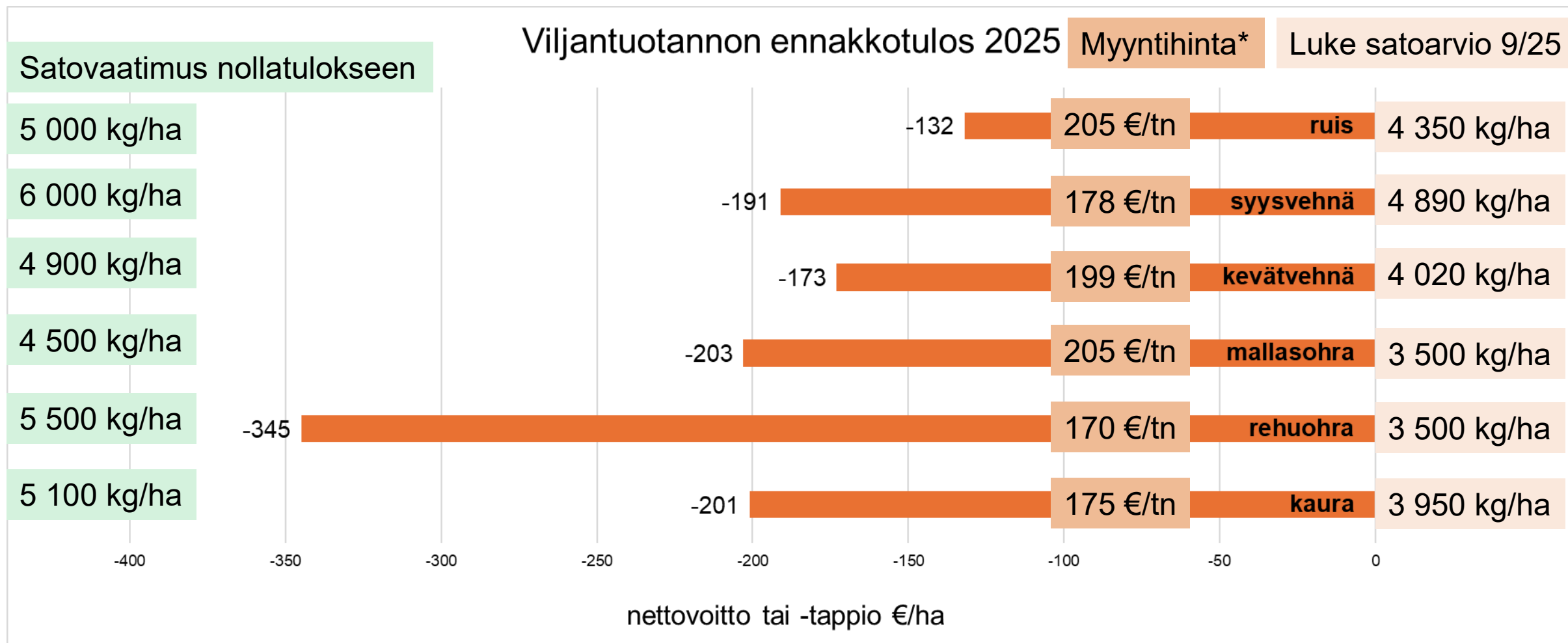
Viljatiilojen kannattavuuden kehitys

Kannattavuuskerroin = maataloustulo / (palkkavaatimus + oman pääoman korkovaatimus)

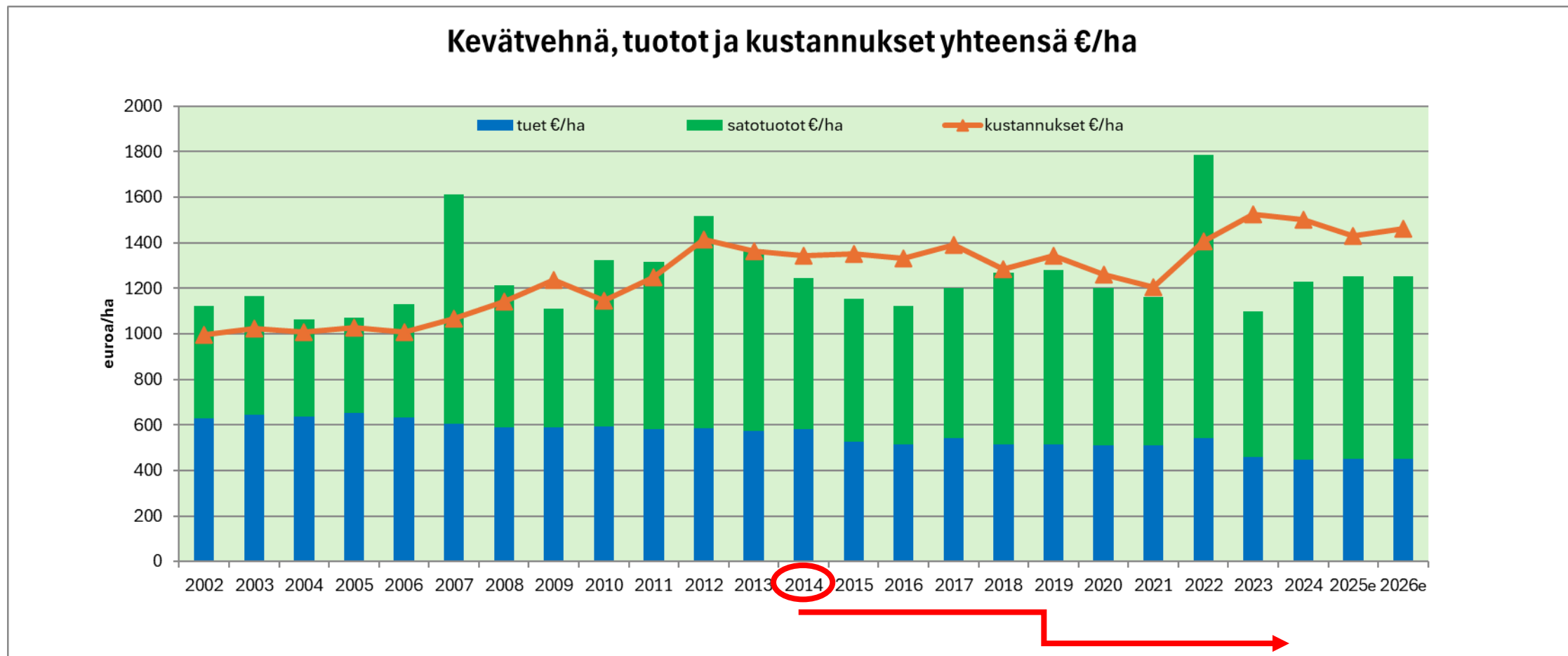
Lähde: Luke Taloustohtori

Viljantuotannon ennakoitu tulos 2025

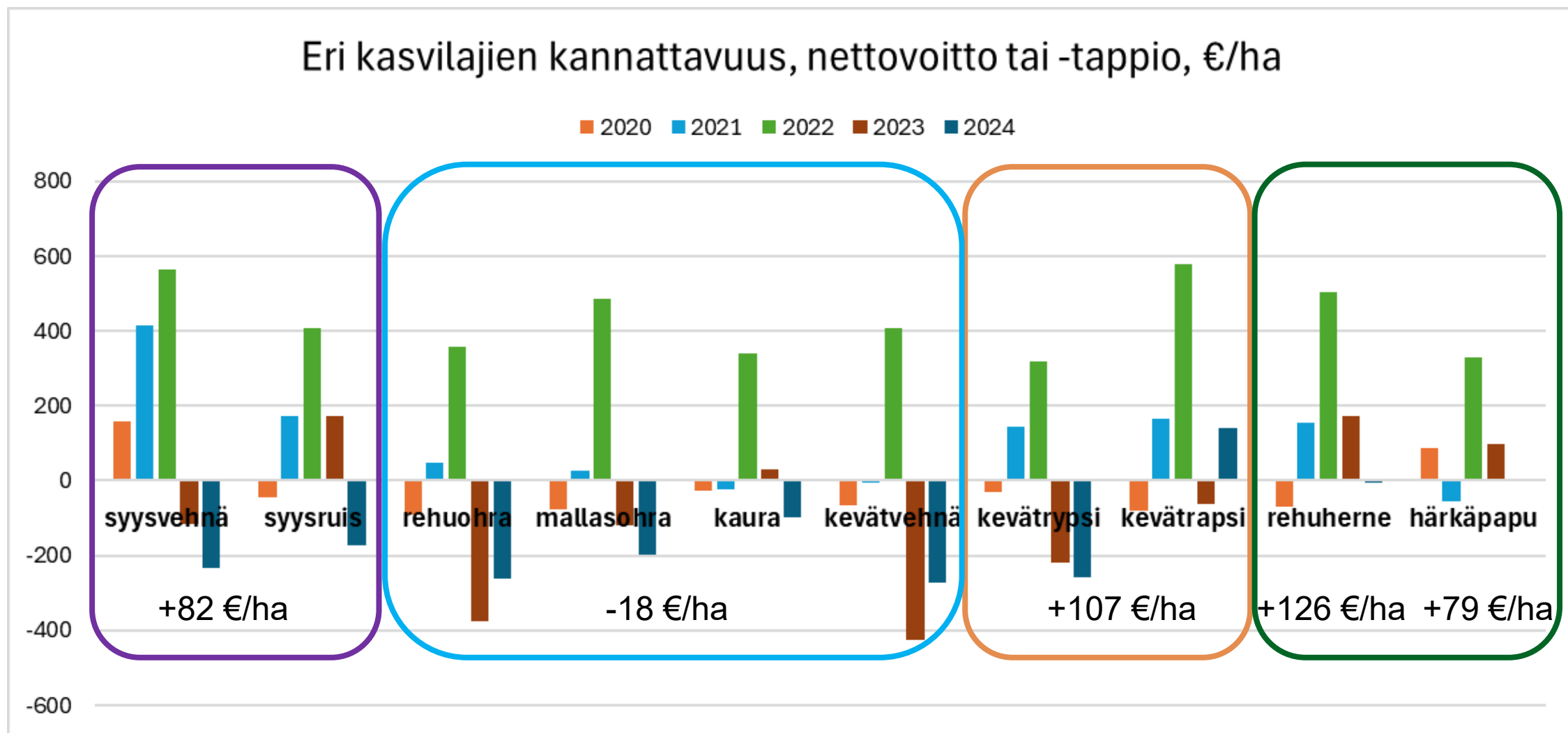

Lähde: ProAgria Lohkotietopankki

Tuottojen ja kustannusten kehitys viljantuotannossa 2000-luvulla, esimerkkinä kevätvehnä

Viljelykasvien taloudellinen tulos 2020-2024

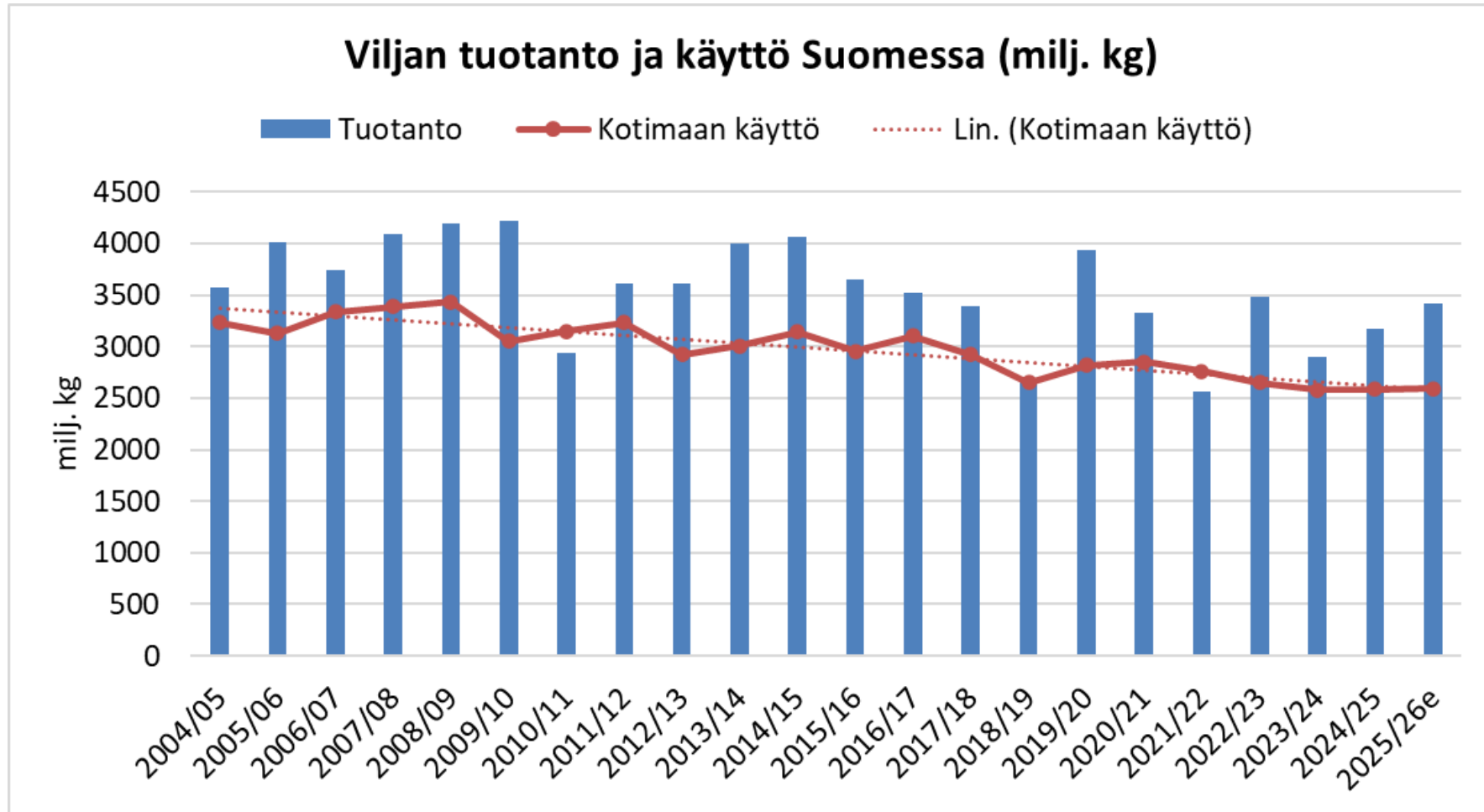
Viljelyn nojaaminen pelkästään kevätiljojen varaan on yhä riskialttiimpaa myös sääriskien takia

Mitä opittiin viljelyvuodesta 2025?

Markkinoiden lukutaito

Viljan tuotanto ylittää kotimaisen käytön ja kotimainen käyttö on laskeva

Suuret tuotantomäärät – heikko kannattavuus

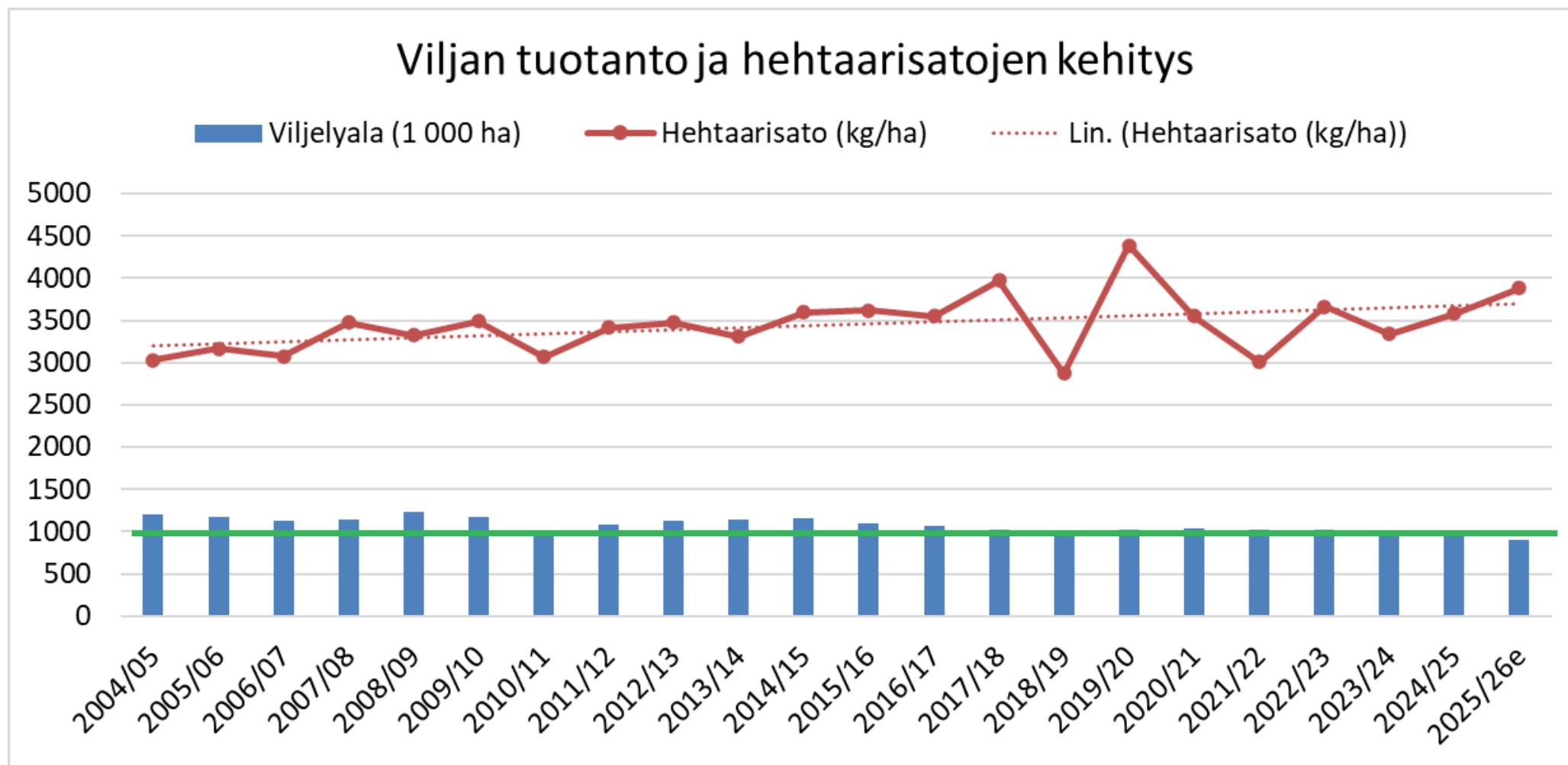
High volumes – low profitability

”Hyvän sadon hyöty häviää hintojen laskuun”

”Viljelysopimuksen ja hintojen kiinnittämisen merkitys korostuu, kun viljamarkkinoilla on ruuhkaa”

”Ei ole järkevää viljellä hintaan, jolla viljely on varmasti tappiollista”

Miten vilja-ala on reagoinut kysynnän vähenemiseen?

Lähde: Luke tilastot

Pellon käytön strategiset muutokset

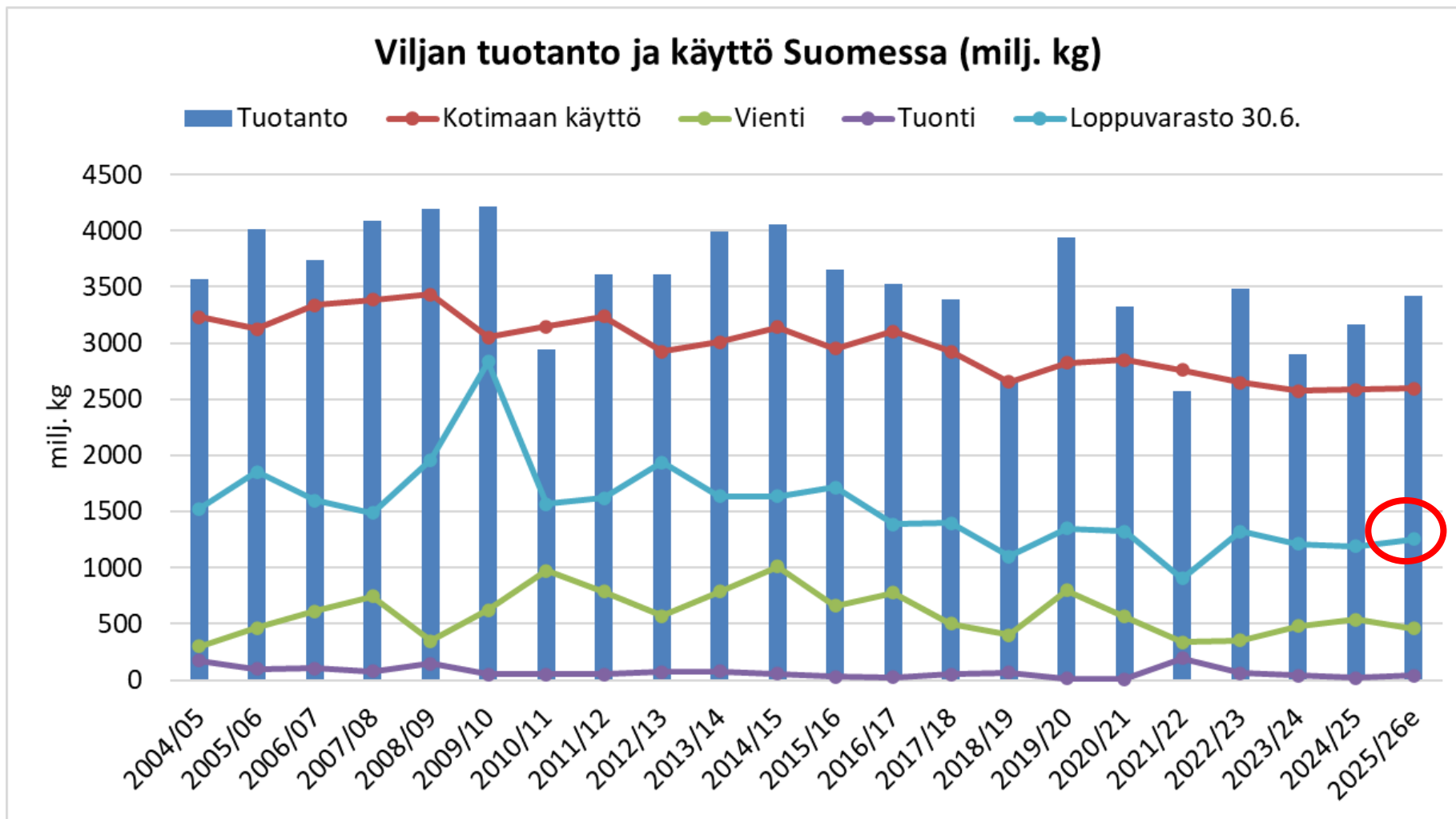
- **Epävarmat lohkot pois satokasvien viljelystä**
- Vilja-alaa pienemmäksi (100 000–200 000 ha?)
- **Enemmän viljasatoa pellohehtaaria kohti**
- Vapautuvalla alalla maan kasvukunnon parantamista, viljelykierron monipuolistamista, hiilensidontaa

	Nykytilanne 2025	Tulevaisuus 1 (+0,5 tn/ha)		Tulevaisuus 2 (+1 tn/ha)	
Puitava vilja-ala, ha	905 900	800 000		700 000	
Keskisato, kg/ha	3 880	3 530	4 030	3 530	4 530
Tuotanto yht., mrd. kg	3,50	2,82	3,22	2,47	3,17

**Viljantuotanto on
haasteissa myös tulevalla
kasvukaudella 2026**

Varastot suuret ensi satokauteen lähdeettäessä

Viljelyvaihtoehtojen puntarointi – mitä kylvöön 2026?

Kaikki lähtee omien tuotantokustannusten tuntemisesta

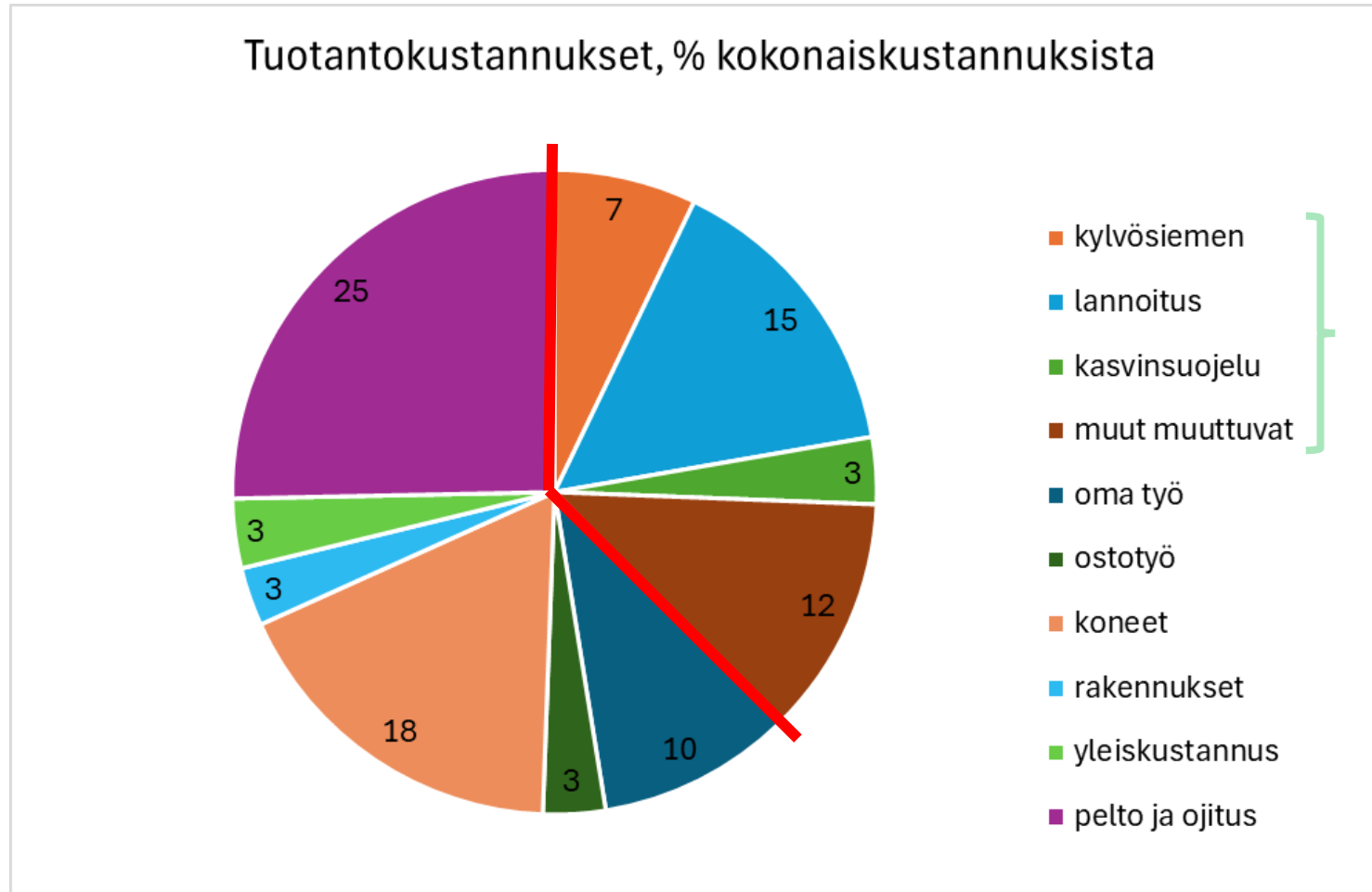
- Saa **käsityksen** oman tilan tuotantokustannusrakenteesta
 - Mitkä ovat isoimmat menoerät
 - Voiko niihin vaikuttaa ja miten
 - Ohjaa tekemistä oikeaan suuntaan
 - Auttaa valintojen tekemisessä
- Pystyy **seuraamaan** oman tuloksen kehitystä ja reagoimaan ajoissa
- Mahdollistaa tuloksen **vertailun** vastaavien tilojen kanssa
 - Tietää, mikä on hyvällä tolalla
 - Löytää parannettavat kohdat
- Auttaa **päätöksenteossa**
 - Mikä on sato- tai hintavaatimus omalla tilalla tulevalla satokaudella
 - hinnankiinnitys ja viljelysopimukset, pellon käyttö
 - Miten tukien tai kustannusten muutokset vaikuttavat omalla tilalla, mikä on puskurointikyky
 - Voidaan simuloida erilaisia tulevaisuuden vaikutuksia ja valintoja

Viljelyn tuloksessa suuria eroja tilojen välillä

Kevätvehnä 2020-2024	Paras neljännes	Heikoin neljännes
Sato, kg/ha	4 050	2 950
Sadosta saatu hinta, €/tn	263	223
Muuttuvat kustannukset, €/ha	479	492
Työkustannukset, €/ha	158	223
Kiinteät kustannukset, €/ha	308	444
joista konekustannukset, €/ha	207	302
Nettovoitto tai -tappio, €/ha	295	- 406
Nettotuotantokustannus, €/tn (tuet huomioitu vähentävänä)	190	361

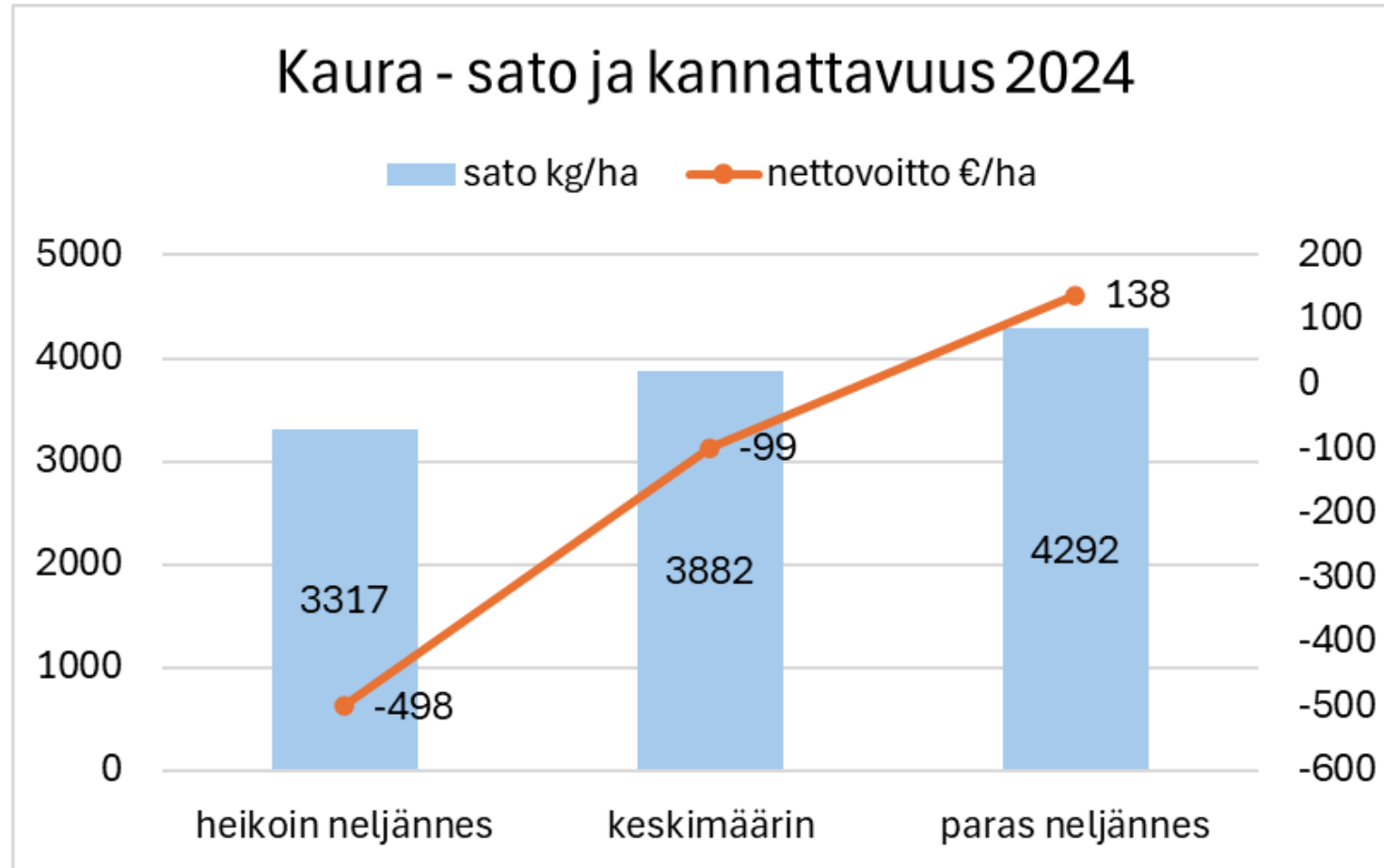
Kustannusten tunteminen viljantuotannossa

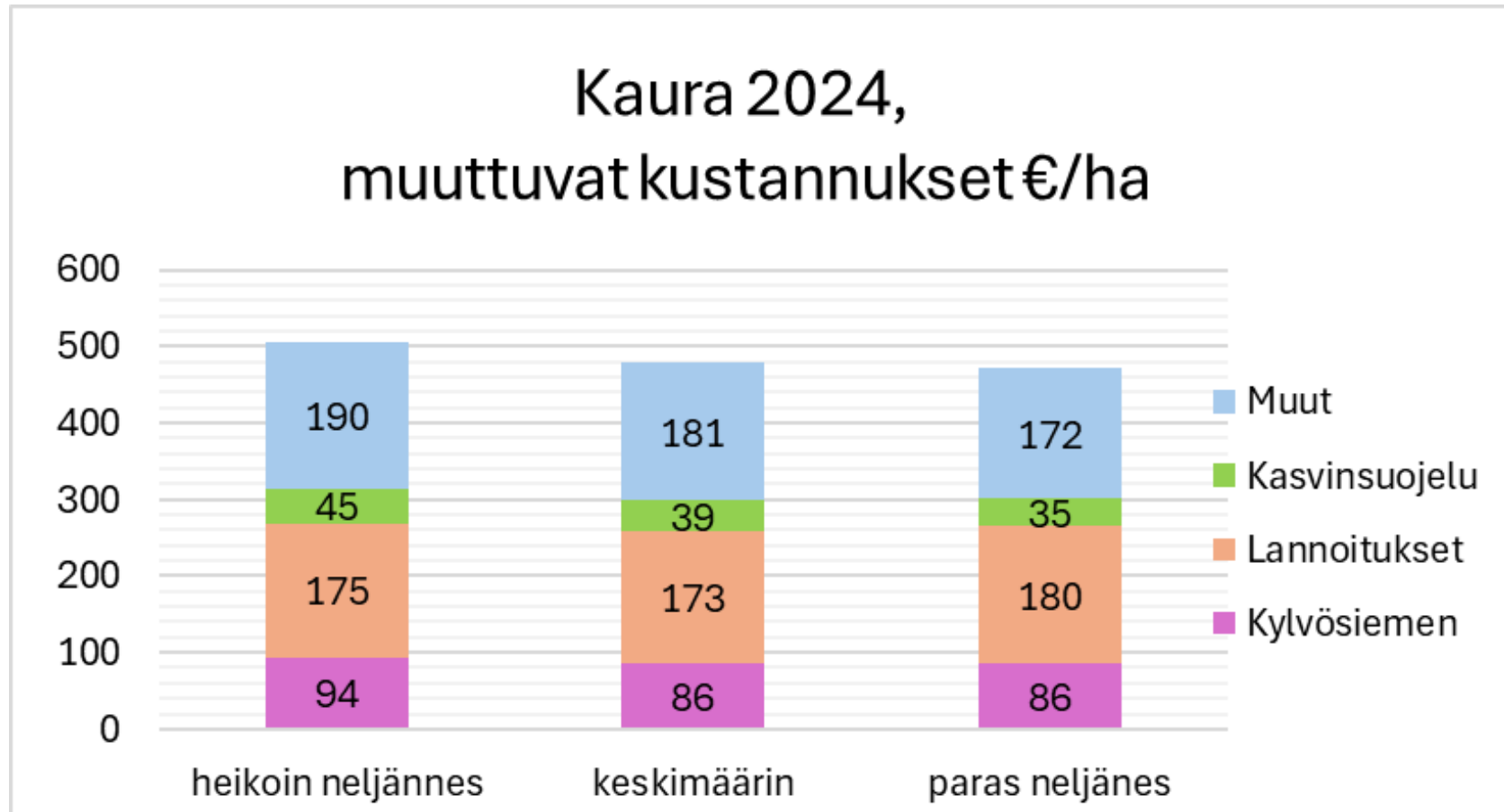
Muuttuvien
kulujen
osuus noin 1/3

Lähde: ProAgria Lohkotietopankki

Sadon määrän vaikutus kannattavuuteen on merkittävä – esimerkkinä kaura v. 2024

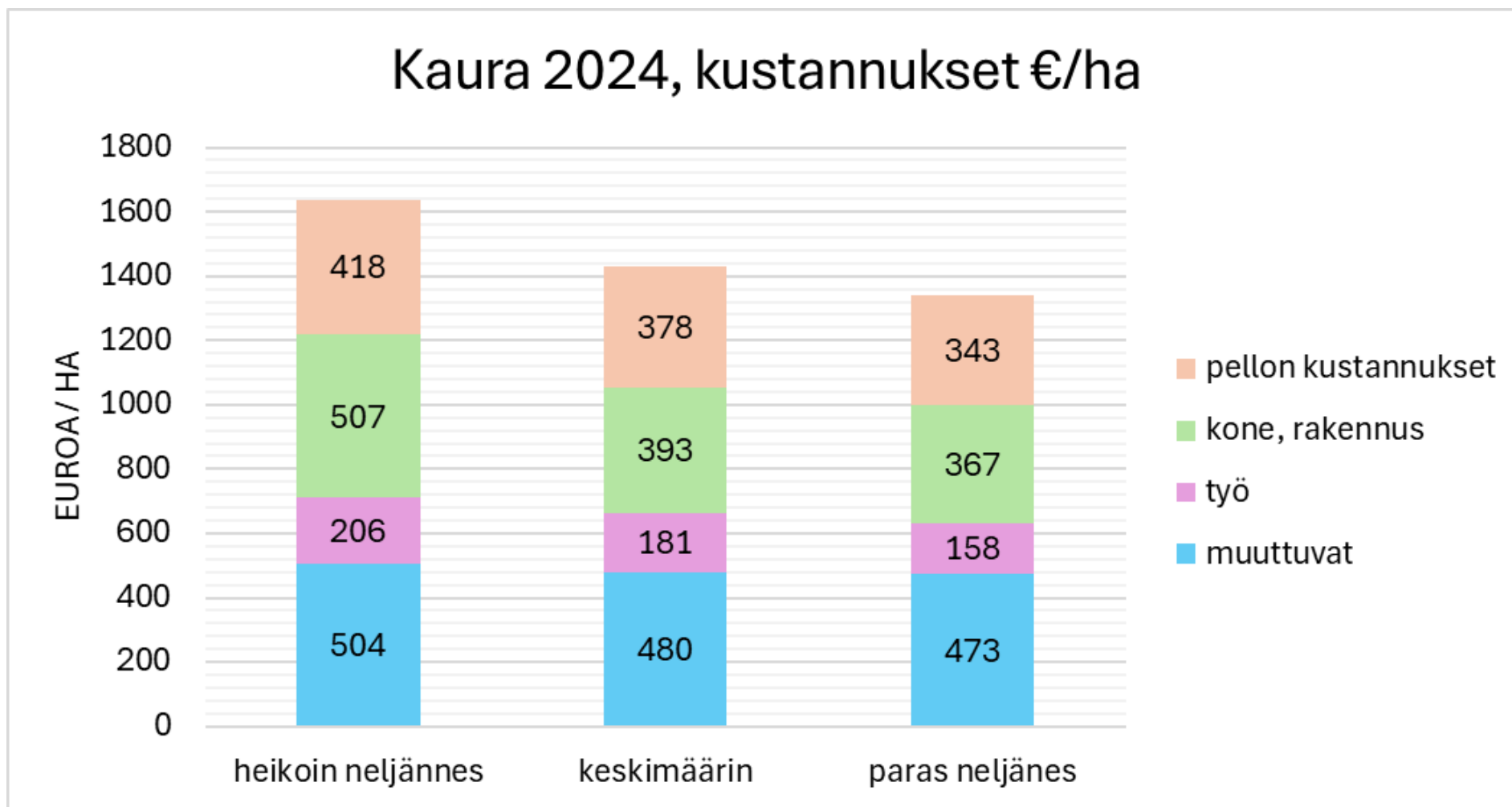

Lähes samoilla muuttuvilla kustannuksilla voidaan saada hyvin erilainen tulos

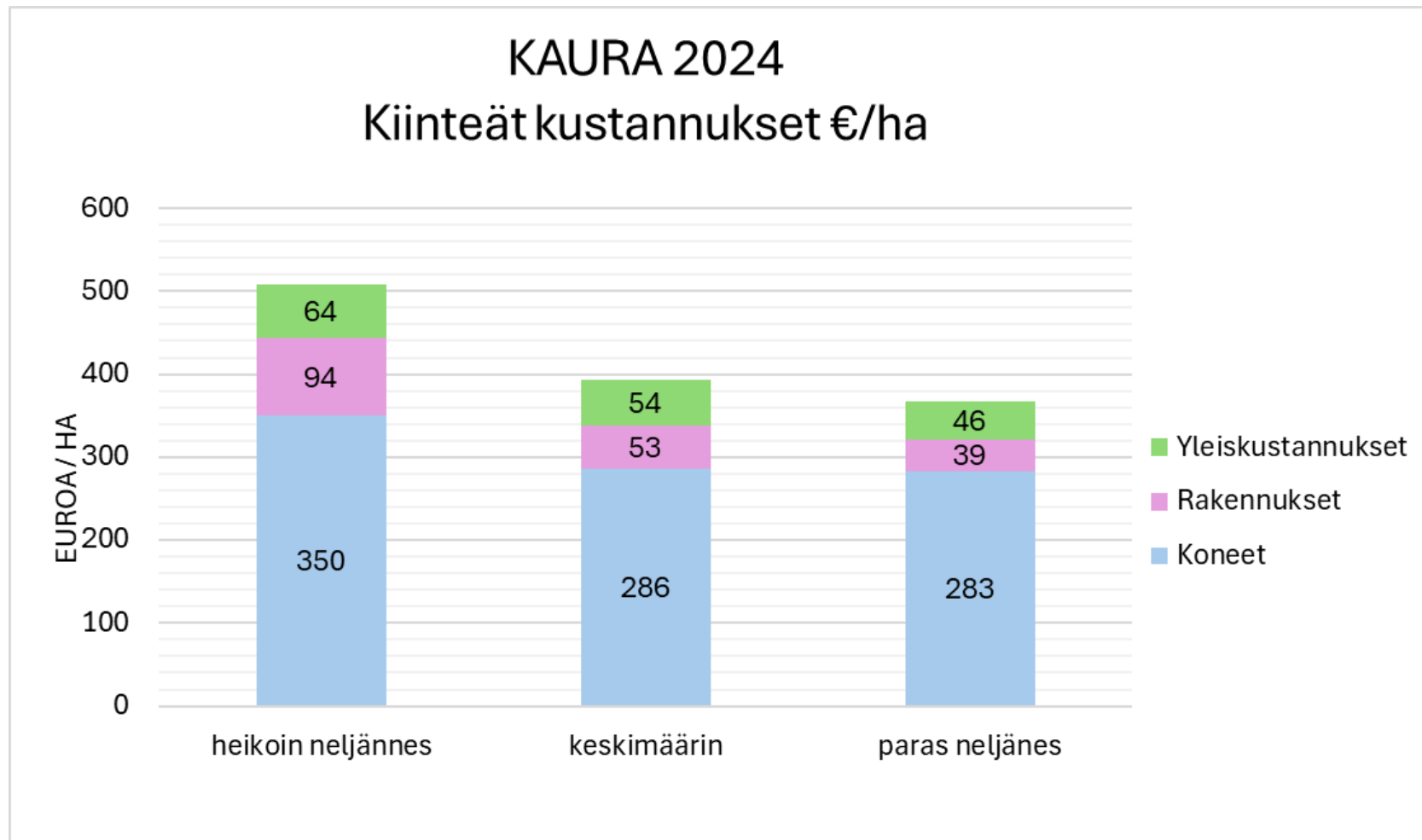
Lähde: ProAgria Lohkotietopankki

Kokonaiskustannuksissa isoja eroja

Lähde: ProAgria Lohkotietopankki

Kiinteät kulut selittävät paljon

Viljan hintavaatimus tai satovaatimus ensi kasvukaudelle 2026

AB-alue	Keskisato kg/ha 2015-2024	Hintavaatimus 2026, €/tn	Hintanoteeraus €/tn 2/26 syksyllä 2026	Satovaatimus 2026, kg/ha
Syysvehnä	4 240	259	167	6 600
Kevätvehnä, leipä	3 490	302	181	5 800
Ruis	3 500	302	209	4 900
Mallasohra	3 550	275	195	5 000
Rehuohra	3 550	285	170	6 000
Kaura	3 440	270	161	5 800
Kevätrypsi	1 230	668	470	1 750
Kevätrapsi	1 610	513	470	1 750
Härkäpapu	1 930	359	252	2 750
Herne	2 500	287	222	3 200

Vilja vai apilaturmi vuodelle 2026?

Erityisesti heikkotuottoiset lohkot

	Rehuohra	Viherlannoitus- nurmi	Saneerauskasvi
Sato, kg/ha	3 550		
Hinta, €/tn	170		
Kate B, €/ha	345	372	466

Kate B = tuotot (sato+tuet) - muuttuvat kulut - työkustannus

HUOM!

Viherlannoitusnurmen
ja saneerauskasvien
tukitasot nousevat
+20 ja +33 €/ha v. 2026

... vai valkuaiskasveja viljan rinnalle?

	Rehuohra	Kaura	Rypsi	Rehuherne
Sato, kg/ha	5 000	5 500	1 750	4 000
Hinta, €/tn	170	161	470	222
Kate B, €/ha	592	709	755	925

Mikä sato vaadittaisiin rypsiltä tai herneeltä, jotta sama kate kuin ohralla 5 000 kg/ha?

1 400 kg/ha

2 500 kg/ha

Viljelykiertojen monipuolistamisen vaikutus taloudelliseen tulokseen 2026

Viljelyn monipuolistaminen

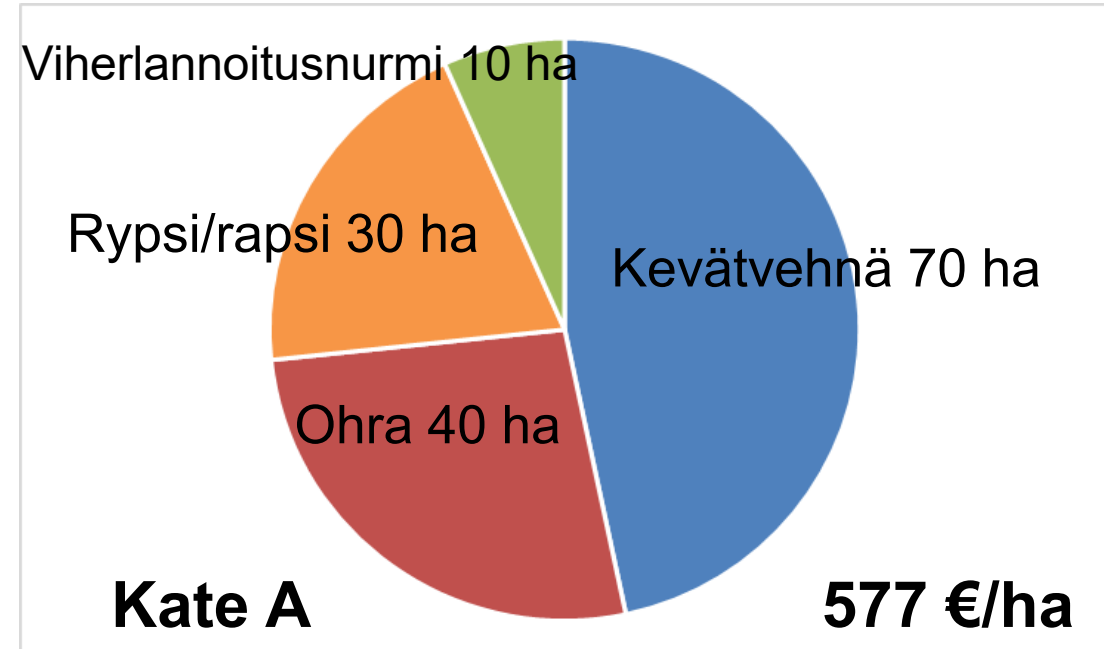
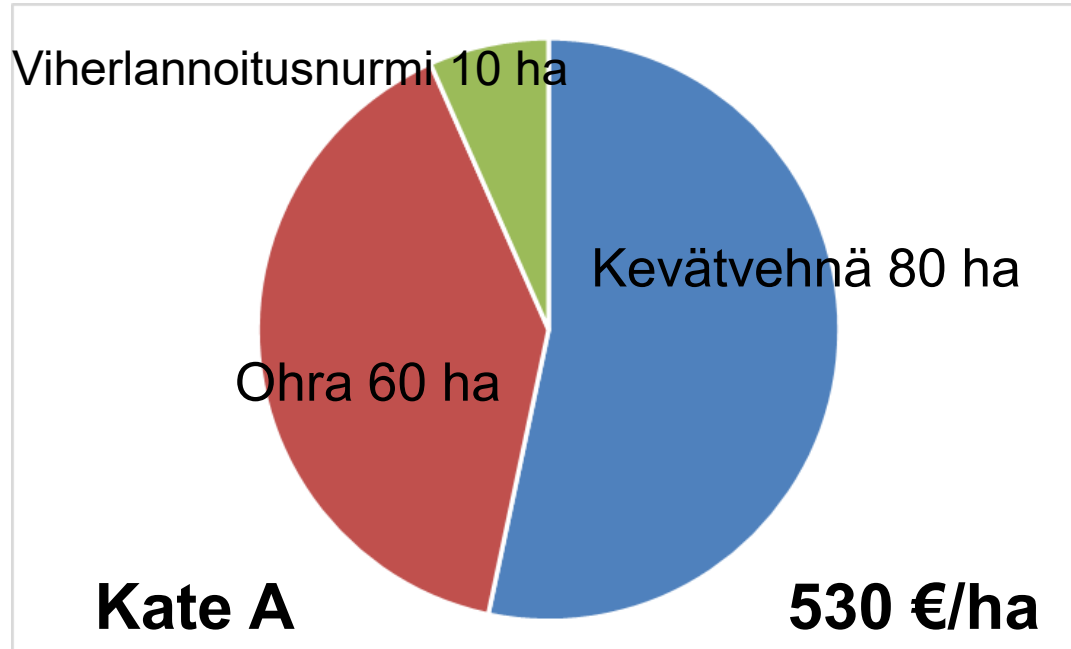
- **Maan rakenteen parantuminen** monipuolisen viljelykasvivalikoiman ansiosta (monivuotisia kasveja, syväjuurisia kasveja, paljon biomassaa tuottavia kasveja)
- **Edullisten esikasvivaikutusten** hyödyntäminen
 - typpivaikutukset
 - kasvinsuojelutarpeiden vähentyminen
 - erilaisten juurten maata muokkaava vaikutus
- Viljelyn monipuolistaminen on myös **sääriskien ja markkinariskien hajauttamista**

**Viljelyn
kestävyyden
parantaminen
– biologisesti ja
taloudellisesti**

Öljykasvit viljelykiertoon – esimerkki 150 ha tila

vilja-alaa rypsille/rapsille 20 %

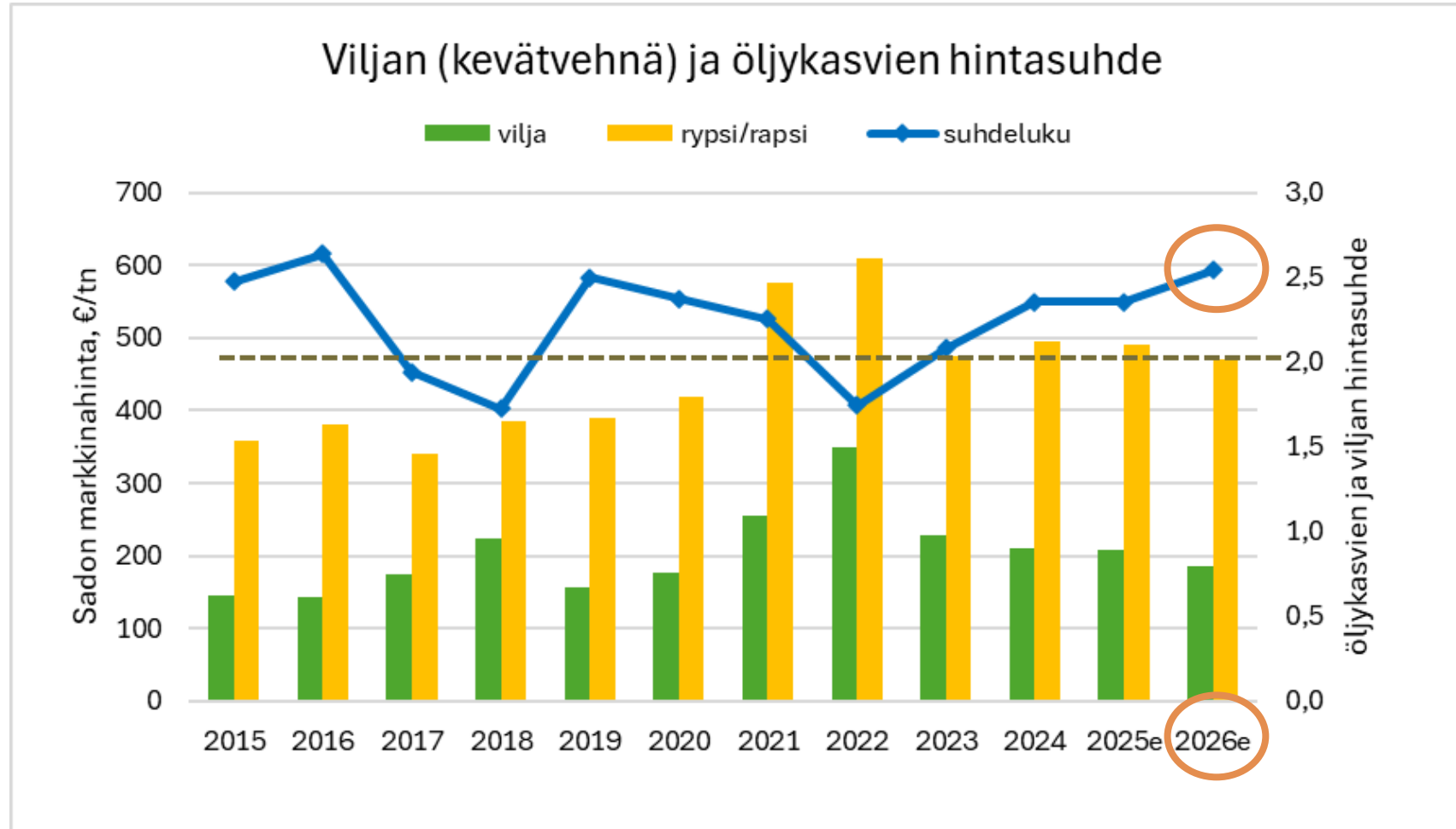
Vuoden 2026 tiedoilla

Viljelykiertojen taloudellinen ero:
+ 7 000 € / tila

Öljykasvien ja viljan hintasuhte

Hintasuhteen ollessa yli kaksi, öljykasvien tuotanto on viljoja kannattavampaa keskisadoilla

Näin on tilanne ollut **7 vuotena** viimeisen 10 vuoden aikana

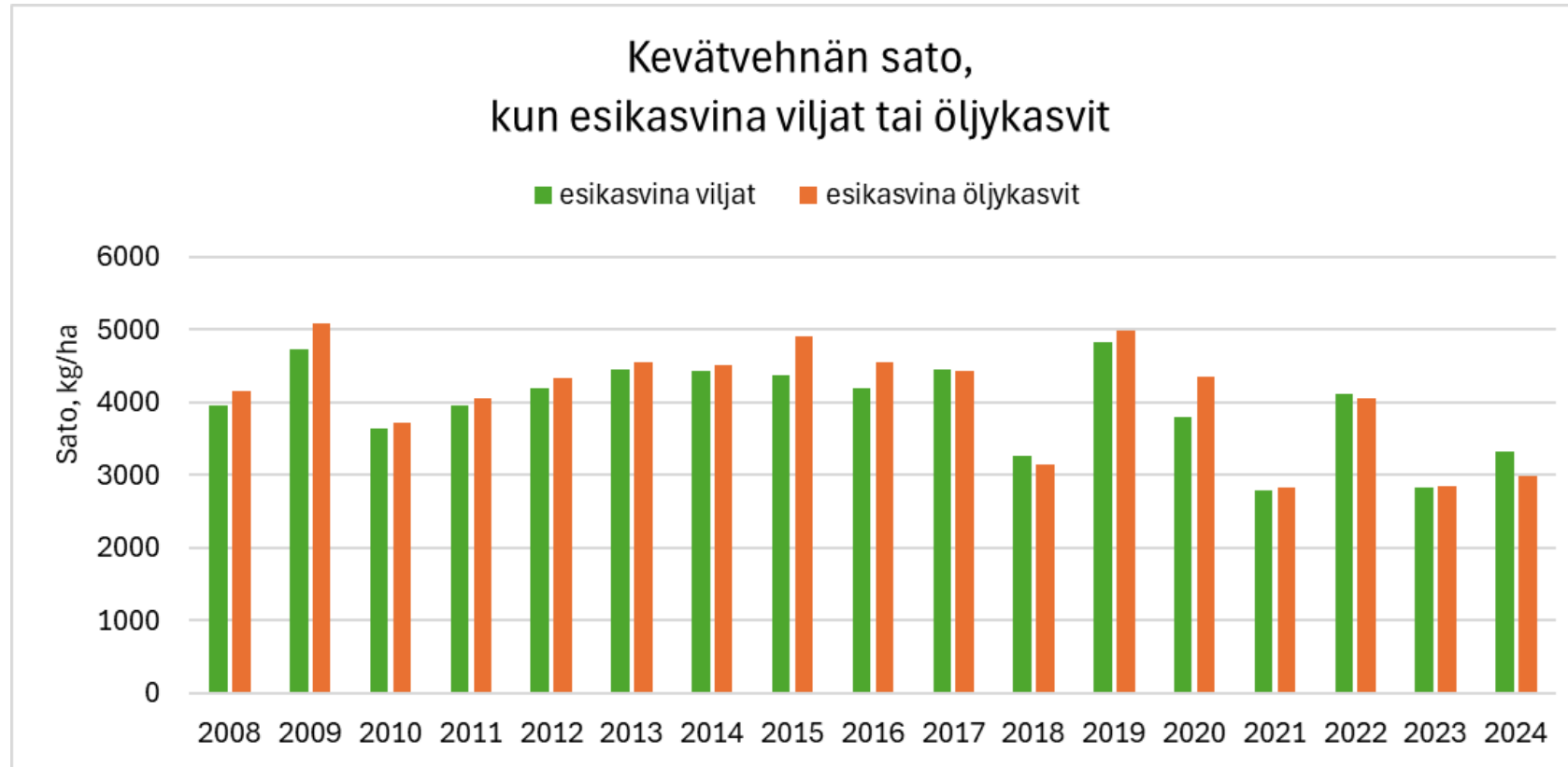
Vuodelle 2026 hintasuhte on edelleen **iso öljykasvien hyväksi**

Lähde: ProAgria Lohkotietopankki

**Öljy- ja palkokasvit ovat
hyviä kasveja
katkaisemaan jatkuva
viljan viljely**

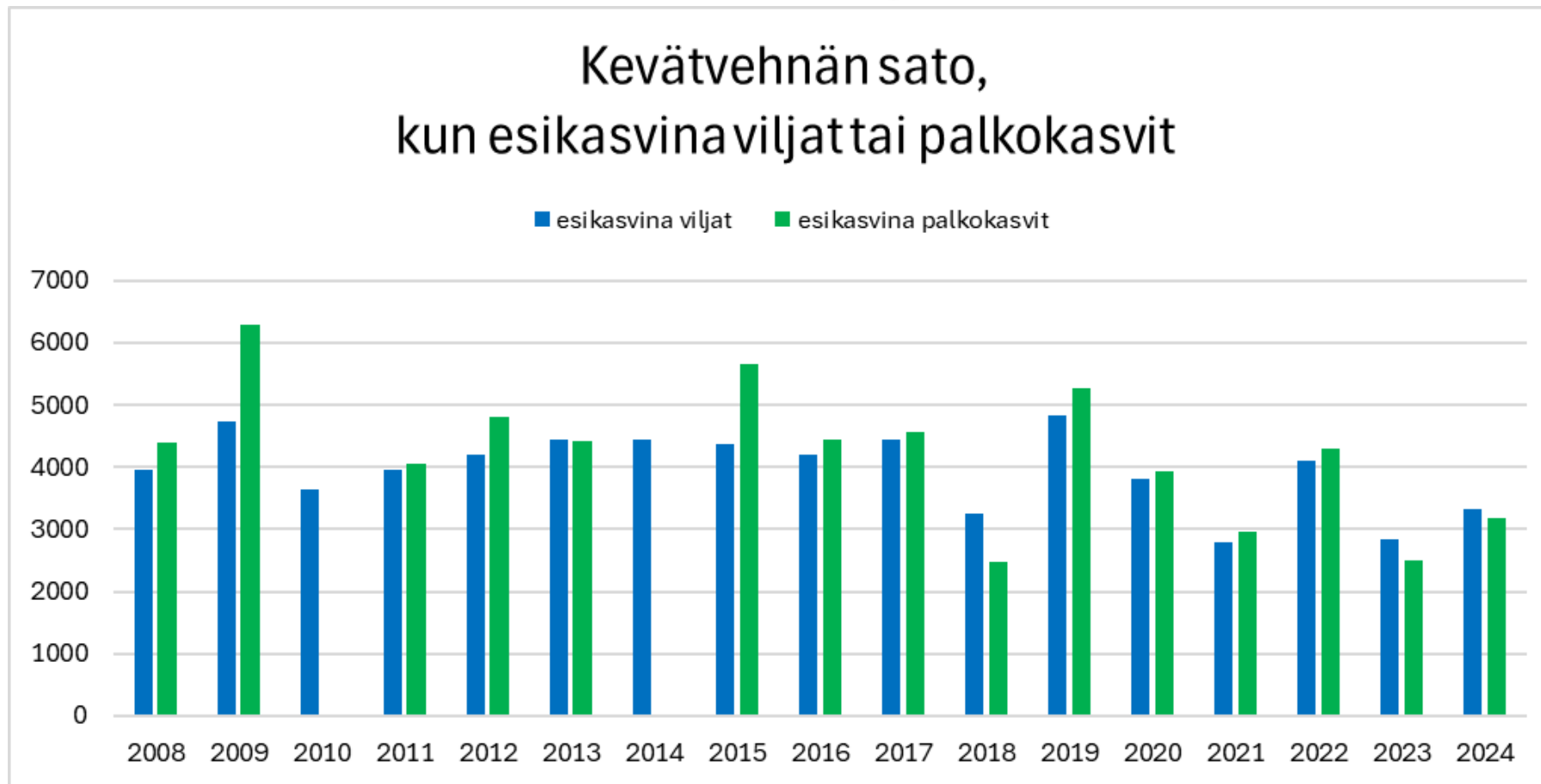
**– mutta vaativat myös itse
viljelykiertoa ja hyvää maan
rakennetta**

Öljykasvien tuoma satoetu viljelykierrossa – esikasviarvo +130 kg/ha

Lähde: ProAgria Lohkotietopankki

Palkokasvien tuoma satoetu viljelykierrossa – esikasviarvo +270 kg/ha

Muut monipuolistamisvaihtoehdot huomioon myös – erityisesti kun markkinoilla ruuhkaa

- Maanparannus-
ja saneerauskasvit
- Viherlannoitusnurmet
- Luonnonhoitopellot
- Riistapellot

**Ensi kasvukaudelle
2026 tarvitaan siis
viisaita
viljelypäättöksiä!**

Kiitos!

ProAgria

